

ADVIES

INVOERING KNELPUNTPREMIE

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be - T +32 2 209 01 11 - E info@serv.be

Adviesvraag	BVR tot wijziging van het BVR houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de invoering van een knelpuntpremie voor niet-beroepsactieven
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	24 april 2023
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	8 mei 2023
Contactpersoon	Sandra Hellings shellings@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

BVR tot wijziging van het BVR houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de invoering van een knelpuntpremie voor niet-beroepsactieven

Mijnheer de minister

In navolging van het VESOC-Werkgelegenheidsakkoord "Iedereen nodig, Iedereen mee", wordt via dit voorontwerp van besluit een premie gecreëerd voor werkzoekenden zonder vervangingsuitkering die in de afgelopen twee jaar geen drie maanden hebben gewerkt noch een opleiding onder de leerplicht succesvol hebben gevolgd en die een knelpuntopleiding van minimum drie maanden willen volgen. Deze knelpuntpremie zal in drie schijven worden uitbetaald: 750 euro bij de start van de knelpuntopleiding, 1000 euro na het succesvol voltooien van de knelpuntopleiding en 1500 euro na tewerkstelling. De SERV vindt het positief dat dit element uit het akkoord wordt uitgevoerd.

De sociale partners waren, via de VDAB-structuren, nauw betrokken bij de operationalisering van de knelpuntpremie. Op 18 januari 2023 gaven zij binnen de Raad van Bestuur van VDAB al een positief advies over dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. In navolging hiervan geeft ook de SERV een positief advies.

Gezien deze knelpuntpremie een proefproject is, zal deze uiterlijk eind 2024 worden geëvalueerd in opdracht van VDAB (art. 5). De bisnota aan de Vlaamse regering duidt niet hoe deze evaluatie eruit zal zien en wie deze zal uitvoeren. De SERV is voorstander van een grondige monitoring en evaluatie van nieuwe beleidsmaatregelen. De SERV vraagt om voor de aanvang van deze maatregel schriftelijk of in een VESOC-werkgroep volgende elementen te duiden:

1. welke gegevens vanaf de start van de maatregel zullen worden gemonitord;
2. op welke criteria de maatregel zal worden geëvalueerd;
3. door wie en op welke wijze (methode) de monitoring en evaluatie zullen gebeuren.

Bij de monitoring van de maatregel moet er aandacht zijn voor:

1. het aantal niet-beroepsactieven dat een VDAB-erkende opleiding aanvraagt;
2. het aantal niet-beroepsactieven dat start in een door VDAB-erkende opleiding;
3. het aantal niet-beroepsactieven dat een opleiding succesvol afrondt;
4. het aantal niet-beroepsactieven dat na het succesvol beëindigen van de knelpuntopleiding doorstroomt naar werk en
5. het duurzaam karakter van deze tewerkstelling.

Deadweight en mattheuseffecten moeten worden vermeden. Daarom stelt de SERV voor om een nulmeting te doen en de situatie 'as is' te vergelijken met die op het einde van het proefproject. Daarnaast zijn ook andere onderzoeksmethoden van belang. Zo kan het bevragen en vergelijken van niet-beroepsactieven met en zonder recht op een premie bijkomend interessante inzichten opleveren.

De doelstellingen van de maatregel bepalen de criteria waarop wordt gemonitord en geëvalueerd. Op voorhand moet dus duidelijk zijn wanneer de maatregel door het beleid als succesvol wordt beschouwd. Gaat het om verhoogde deelname aan langdurige knelpuntopleidingen (instroom)? Of/en om succesvolle deelname aan langdurige knelpuntopleidingen (uitstroom)? Of/en om verhoogde tewerkstelling (doorstroom naar werk)? Of/en om verhoogde doorstroom naar jobs met een duidelijke inhoudelijke link met de knelpuntopleiding? Of/en om verhoogde doorstroom naar duurzame tewerkstelling? ... Voor de SERV gaat het om verhoogde opleidingsdeelname, verhoogde succesvolle opleidingsdeelname en verhoogde doorstroom naar duurzame tewerkstelling? Het vastleggen van KPI's op deze zaken is daarom aangewezen.

De periode van de premie is vrij kort. Om waardevolle conclusies uit de evaluatie te kunnen trekken, moet er daarom ook voldoende aandacht gaan naar het bekendmaken van de premie zowel bij de doelgroep als bij de verschillende organisaties die mee instaan voor het bereik van niet-beroepsactieven (bv. bij lokale partnerschappen).

Ook uitkeringsgerechtigden ervaren vaak financiële drempels om een langdurige opleiding te starten. Indien het proefproject positief wordt geëvalueerd, kan worden onderzocht hoe er gevolg kan worden gegeven aan de initiële vraag uit het bilaterale Werkgelegenheidsakkoord "*Iedereen nodig, iedereen mee. 40 voorstellen voor de Vlaamse arbeidsmarkt*" om de doelgroep van de knelpuntpremie uit te breiden.

Art. 4 stelt dat de regelgeving rond de knelpuntpremie in werking zal treden op 1 september 2023 en buiten werking op 31 oktober 2024. De SERV veronderstelt dat de cursist het recht op de knelpuntpremie niet verliest indien de langdurige knelpuntopleiding verder loopt na deze datum en dat, indien aan de voorwaarden voor de eerste, tweede en/of derde schijf zijn voldaan na de buitenwerkingsdatum, de cursist deze nog steeds zal ontvangen.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter